Y GRŴP TRAWSBLEIDIOL AR SIOPAU BACH

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd am 12.00 ar 11 Mawrth 2015 yn Nhŷ Hywel

YN BRESENNOL:

Janet Finch-Saunders AC (JFS)	Cadeirydd
Keith Davies AC (KD)	Aelod
Elin Jones AC (EJ)	Aelod
Mark Isherwood AC (MI)	
Mohammad Asghar AC (MA)	
Edward Woodall (EW)	Cymdeithas Siopau Cyfleustra (ACS)
Chris Sutton (CS)	Cydffederasiwn Diwydiant Prydain yng Nghymru
Dylan Jones-Evans (DJE)	Prifysgol Gorllewin Lloegr
Sophie Mew (SM)	Ysgrifennydd
Josh Miles (JM)	Ffederasiwn Busnesau Bach Cymru
Ken Parsons (KP)	Cynghrair Siopau Gwledig
Ian Johnson (IJ)	Plaid Cymru
Matthew Clark (MC)	Ffederasiwn Cenedlaethol Manwerthwyr Papurau Newydd
Dev Afwani (DA)	Ffederasiwn Cenedlaethol Manwerthwyr Papurau Newydd
Philippa Green (PG)	Janet Finch-Saunders AC
Craig Lawson (CL)	Suzy Davies AC
Elizabeth Flowers (EF)	Swyddfa Grŵp y Ceidwadwyr

1. **CYFLWYNIAD**

Croesawodd JFS bawb i gyfarfod cyntaf y Grŵp Trawsbleidiol yn 2015, a chyflwynodd CS a DJE i'r Grŵp cyn iddynt wneud cyflwyniadau ar ardrethi busnes a'r cam o ddatganoli'r polisi cysylltiedig i Gymru, a gyhoeddwyd y llynedd.

2. **CYFLWYNIADAU GAN DJE A CS**

Gwnaeth DJE gyflwyniad ar sut y gallai'r cam o ddatganoli ardrethi busnes i Gymru arwain at gefnogaeth i siopau bach. Dywedodd mai math o drethiant y gall Lywodraeth Cymru ei ddefnyddio i godi refeniw yw ardrethi busnes. Fodd bynnag, dywedodd y byddai'n bosibl defnyddio'r trethiant hwn yn y dyfodol fel offeryn economaidd i gefnogi siopau bach. Nododd fod nifer o bethau y gallai Llywodraeth Cymru eu gwneud i gefnogi siopau bach, gan gynnwys cynnig ardrethi is i fusnesau newydd er mwyn rhoi cyfle iddynt ddatblygu eu busnes.

Gwnaeth CS gyflwyniad ar yr adroddiad a gyflwynwyd gan y Panel Trethi Busnes ar ardrethi busnes i Edwina Hart, y Gweinidog Economi. Rhoddodd flas o gynnwys yr adroddiad a thynnodd sylw at y ffaith fod ardrethi busnes yn cyfrannu £960 miliwn i economi Cymru. Dywedodd fod yr adroddiad yn edrych ar sut i gynnal arenillion ardrethi busnes, sut i weinyddu ardrethi, sut y gellir rheoli cynlluniau rhyddhad ac eithrio gwahanol, a sail y prisiadau a ddarperir.

Yn ogystal, tynnodd CS sylw at argymhellion penodol yn yr adroddiad sy'n ymwneud â siopau bach, gan gynnwys argymhellion i ddefnyddio'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) yn hytrach na'r Mynegai Prisiau Manwerthu (RPI) i bennu ardrethi, defnyddio ffurf gyffredin ar filio ledled

Cymru, cynnal ailbrisiadau yn fwy aml, ac asesu effaith ymestyn y cynllun rhyddhad ardrethi busnes ar gyfer busnesau bach.

3. Y PANEL MANWERTHWYR

Rhoddodd JM, EW a KP gyflwyniad ar farn Ffederasiwn Busnesau Bach Cymru, yr ACS a'r Gynghrair Siopau Gwledig ar sut y gellid diwygio ardrethi busnes er mwyn cefnogi siopau bach.

Dywedodd JM fod datganoli yn gyfle da i ddiwygio'r system ardrethi busnes yng Nghymru. Tynnodd sylw at bwysigrwydd gadw ardrethi'n lleol a sicrhau bod ailbrisiadau yn cael eu cynnal yn fwy aml er budd busnesau bach.

Dywedodd EW hefyd y byddai cynnal ailbrisiadau unwaith bob tair blynedd o fudd i fanwerthwyr ac yn lleihau nifer yr apeliadau a wneir i Asiantaeth y Swyddfa Brisio o ran herio biliau ardrethi. Nododd hefyd y gellid defnyddio cynllun rhyddhad ardrethi dewisol i hybu twf economaidd. Dywedodd fod angen diwygio cynlluniau lle mae biliau'n seiliedig ar drosiant, fel y cynlluniau a ddefnyddir ar gyfer gorsafoedd petrol a pheiriannau arian parod.

Nododd KP fod trethi busnes yn gost sefydlog i fanwerthwyr, ac y byddai'r cam o gael cael ardrethi penodol ar gyfer busnesau newydd yn cael ei groesawu. Tynnodd sylw at bwysigrwydd y cynllun rhyddhad ardrethi i fanwerthwyr gwledig, a sut y gellid defnyddio cymalau machlud i gefnogi manwerthwyr.

4. TRAFODAETH

Yn dilyn y cyflwyniadau, codwyd nifer o bwyntiau.

Tynnodd KD sylw at bwysigrwydd cefnogi manwerthwyr bach yng Nghymru, a gofynnodd a ddylid cael treth manwerthu ar gyfer busnesau mwy, yn hytrach nag ardrethi busnes. Nododd MI fod llawer o bobl o Gymru yn dewis siopa ym mharc manwerthu Brychdyn yng Nghaer, a bod hyn yn effeithio ar y stryd fawr. Nododd DA fod archfarchnadoedd mawr sydd wedi'u lleoli ar gyrion trefi yn talu llai o lawer o ran ardrethi busnes na meysydd parcio canol y dref, a bod cynlluniau rhyddhad i fusnesau ond yn ateb dros dro.

Nododd EW fod y fethodoleg a ddefnyddir gan Asiantaeth y Swyddfa Brisio mewn perthynas ag ardrethi yn ei gwneud yn anodd cymharu meysydd parcio yn y dref gyda'r rhai sydd ar gyrion y dref, a'r trethi a delir. Nododd CS hefyd fod y Panel wedi ystyried y ffaith bod buddsoddi mewn eiddo yn gallu arwain at drethi uwch a bod hynny'n gallu atal buddsoddi. Dywedwyd fod y panel wedi ystyried a ddylid oedi cyn cyflwyno trethi ar beiriannau mewn ffatrïoedd. Nododd hefyd fod rhyddhad manwerthu yn dal i fod yn werth £1,000 i fusnesau manwerthu bach yng Nghymru, a dywedodd y gallai'r cynllun hwn gael ei ymestyn yng Nghyllideb 2015.

Nododd CS mai'r syniad o ailbrisio yn fwy aml a gafodd y gefnogaeth fwyaf o ran diwygio'r system ardrethi, a dywedodd y byddai hyn yn helpu siopau bach. Nododd JM fod cymalau machlud yn bwysig, ond dywedodd fod angen i fusnesau bach gael gwybodaeth ymlaen llaw ynghylch pa ostyngiadau ac eithriadau fyddai ar gael bob blwyddyn.

5. Y CAMAU NESAF

CYTUNWYD y byddai'r Grŵp yn ysgrifennu at y Gweinidog Economi, gan dynnu sylw at safbwynt y Grŵp ar ardrethi busnes a diwygiadau i'r system yn y dyfodol.

Daeth JFS â'r cyfarfod i ben.